

JOKA TRKULJA iz VAKUFA
sada u Res. Aleksandrovcu

Arhiv Bos. kra. no D. Luka

ABK

S J E Č E A N J E

na rad A.F.Ž=a u SRPSKOM VAKUFU

Ja sam za ustanak saznala odmah ~~žnja~~ 1941 godine neposredno poslije 27 jula. Medjutim, jedan sastanak je održan u mojoj kući znatno ranije, moglo je to biti početkom jula 1941 godine, a odnosio se o pripremi za ustanak. Sastanak je sazvaio Radovan Vulin učitelj iz Seferovaca, a na tome sastanku su bili prisutni: Djuro Stojanović učitelj iz Srpskog Vakufa, Ilija Kecman, Slavke Višnjjić učitelj (stanovao je u Kočićevo) Nikola Mastala, a šestog se imena ne sjećam. Čim je izbio ustanak počeli smo skupljati oružje i drugi materijal za ustanike. Ja sam jednom prilikom dovezla 3 sanduka municije iz Kukulja od kuće Trive Šušnjare (tu se rasula jedna vojna jedinica bivše Jugoslovenske vojske). Municiju sam dovezla kući i zakopala u šumu, a odatle, a odatle je Radovan Vulin, Ilija Kecman i Nikola Čuk, iskopali i organizovali prebavljanje ustanicima.

Nemogu se sjetiti kada je organizovan odbor AFŽ=a u selu, pretpostavljam da je to bilo u početku 1943 godine. Istina, ja sam i prije toga bila oko pola godine u seoskom narodnooslobodilačkom odboru i radila sam sve kao i ostali drugovi. Za prevoz municije iz Banja Luke, dali smo našu zapregu kola i konje u ljeto 1941, Hikmetu Karahasanoviću iz Banja Luke. On je sa tom našom zapregom prevozio municiju i drugi materijal na Šehitluke i neznam da li još negdje. On je 4 dana zadržao zapregu i noću je prevozio materijal i municiju.

Kao odbornik Seoskog NOO=a sakupljala sam za partizane pored ostalog i kožne kapute u zimu 1941 na 1942 godinu. Sakupila sam 5 kaputa: od Nikole Mastale, Stojana Veriša, Miloša Kojića, Tome Lazića i Mikana Ježa. Kada je formiran odbor AFŽ=a onda smo sakupljali sve, a u tome su nam veliku pomoć davale SKOJEVKE iz našeg sela. Sakupljali smo i plele priglavlke i šarape, sakupljali hranu, sve od masti pa do lješnika, sve za partizane i za bolnicu u Bukovici, više Podgradaca. U radu sam bila vrlo smjela, kao i ostale iz odbora, a kao dokaz je što sam u ljeto 1944 godine na-

tovarila na kola šporet, a u šporetu 7 pušaka. Vozila sam to iz Banja Luke, a predao mi je Hikmet Karahasanović i vozila sam te u selo, a odatle su patrole trebale da odnesu na Kozaru. Zadržale su me ustaše naspram aerodroma u Banja Luci i pitale kuda ću. Ja sam rekla da idem kući da sam uzela šporet i da vozim malo cigle da nešto dozidam. Oni su samo pogledali moj tovar, jer su oke šporeta bile cigle i rekli odakle si i ko te poznaje iz Laktaša. Ja sam nabrojala nekoliko imena: : Mića Mandić, Slavko Baran i Stanko Kesić. Dali su mi jednog domobrana koji me dopratio do Laktaša, popili smo kavu kod Barana i vojnik se vratio, a ja sam otišla kući.

Kao odbornica AFŽ-a išla sam često u Podgradce na sastanke. Od 1943 do početka 1945 godine otišla sam 13 puta za te 2 godine. Nekolike puta sam išla pješke, a nekoliko puta išla sam kolima i ujedno vozila hranu. Pored svega vozili smo za bolnicu i mladi sir i žive kokoši, te pečene kokoši i pite.

U odberu AFŽ-a bile su: Savka Kecman, Vida Kelečević, Sava Mandić, Andja Papak i Bosa Paspalj. Sastajale smo se vrlo često i nije bilo akcije u kojoj nismo učestvovali. Dobijale smo i neke pohvale od Sreskog odbora AFŽ-a.

Pored svih zadataka koje smo izvršavali u vezi sa sakupljanjem odjeće, obuće i hrane, mi smo prihvatili na oporavak ranjene i iscrpljene partizane. Od ranjenika je bio Branko Beronica kod mene i Jovanića, Branko iz Slatine neznam prezimena i mnogi drugi. Mićo Šuljak kurir Sreskog komiteta KPJ Bos. Gradiška, bio je jednom mjesec dana, ležao je bolestan.

Poslije ofenzive na Kozaru mi smo prihvatili i zbrinjavali partizane, a kasnije smo za postradali narod Kozare sakupljali sjeme, upućivali zaprege sa plugovima na oranje. Jednom sam ja išla i ostala sam tri dana. Imali smo jednog konja, a drugog sam uzela od djevera.. Sakupljali smo luk, grah, krompir, a u nedostatku vreća šile smo šarenice i u tome prevozili.

O našem radu u Vakufu mogla bi dosta podataka da dadne Dasa Topić i Živko Mastala i Jovo Djukić koji je bio u Banja Luci i saradjivao sa nama.

Aprila 1984. g.

Trkulja Joka s.r.

Predsjednica našega odbora AFŽ-a bila je Savka Kecman,

a kada je ona oterana u zatvor, početkom maja 1943 onda sam ja bila predsjednica. U Bukoviću u bolnicu smo išli tri ili četiri puta, sa gotovom hranom i sa jastucima, čarapama, čaršafima.

Kada sam išla orati na Kozaru u jesen 1943 godine, bilo nas je više, a od žena sam bila ja i još jedna žena iz Karajzovaca. Nosile smo sjeme i hranu za sebe i za konje. Prešla sam sa zapregom i sa plugom preko ceste po danu. (Sakupljano je i sjeme povrća i žito, sve što se moglo zasijati). Zaboravih reći: žene su često išle u izvidjanje i najveći teret ilegalnog rada nosile su uglavnom žene, jer muškarci nisu smijali odlaziti u gradove ili u blizinu neprijateljskih uporišta u Novoj Topoli i Bos. Aleksandrovcu.

Išli smo na sastanke i jednom smo bili dva dana u Šerovićima (Donji Podgradci) u ljeto 1944 godine. Mislim da je to bila konferencija Narodnog fronta i od žena iz Lijevča bila sam ja sama. Bio je još Petar Sabljić. Sjećam se da je na dnevnom redu, pored ostalog bilo i popunjavanje partizanskih jedinica sa omladincima iz Lijevča polja. Trebalo je raditi politički da bi se mladići sami javljali, da se ne ide na prinudnu mobilizaciju.

Naš odbor AFŽ-a učestvovao je u organizaciji i prevozu sakupljene hrane, a često su same žene to prevozile. Sjećam se da sam jednom zamjenila pšenicu za 350 kg. bijelog brašna u mlinu Kremera Gašpara. Ovi Kremeri bili su simpatizeri partizana, odnosno antifašisti i mnoge ljude su spasavali iz zatvora.

Ovo brašno dovezla sam u Vakuf i preko toga natevarila voz kukuruzevine i sa jednim mladićem iz Vakufa krenula po danu preko ceste i kad smo došli u Viluse u Ljepoviće naišli smo na grupu SS vojnika. Ovaj mladić je primjetio esesovce i dao meni kajase, a on je pozadi skliznuo sa i sakrio se negdje u medji. i kasnije me stigao. Mi smo onu kukuruzovinu, kad smo prošli mimo vojsku istovarili i ovih 350 kilograma brašna odvezli direktno u bolnicu u Bukovicu kod Podgradaca.

Masovno smo vozili ne samo žito, nego mnogo masti, slanine, živadi, graha, mlečnih proizvoda i mnogo toga.

Sjećam se jednog detalja kada mi je na izlasku iz Banja Luke, Jovo Djukić donio lijekove za partizane=mislim da je to bilo 1943 godine i trpao mi u krilo, a ja sam sjedila u kolima, a na

suprotnoj strani kod Budišine kafane bili su Nijemci. Ja sam te
ljekove trpala u slamu i dovezla kući, a takvih i sličnih situacija
bilo je mnogo u toku NOR=a.

Bes. Aleksandrovac

2.6.1984 godine,

Trkulja Joka s.r.

Tačnost prepisa ovjerava:

Z a A R H I V

Direktor

Prof. L. L. L. L. L.

Arhiv Bosanske K. Luka

ABK